

of quality of service are offered in a hotel enterprise. It is set that combination of the standardized product and individualized additional services is able to provide a service company possibility of receipt of advantages as a result of upgrading of the system of grant of services and increase of attractiveness of its suggestion for a concrete market. It is carried out with the purpose of strengthening of competition position of company at the local market and receipt of row of competitive edges.

Keywords: hotel economy; hotel services; integration; service; enterprise; productivity; service; strategy; standardization; management; efficiency; quality.

УДК 336.24.

Доц. С.М. Тесля, канд. екон. наук;
магістрант В.З. Кричківський – Львівський НУ ім. Івана Франка

МИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Розглянуто сучасний стан митної політики України та проаналізовано основні причини низького рівня митного захисту національної економіки. Зокрема, висвітлено проблеми спрощення процедур митного контролю і митного оформлення, удосконалення структури та системи управління митної служби на основі її реформування, розвиток митної інфраструктури, міжнародне співробітництво з митними органами інших країн та ін. Крім цього, визначено основні кроки, які сприятимуть підвищенню рівня ефективності та іміджу митної справи України.

Сучасний етап ринкової трансформації економіки України передбачає, насамперед, розбудову таких елементів економічної системи, які, з одного боку, здатні забезпечувати однакові умови для здійснення господарської діяльності для усіх суб'єктів підприємницької діяльності, а з іншого – слугують інструментами державного впливу на загальну ситуацію в країні з метою захисту національних інтересів.

Важливу роль у захисті, національних інтересів відіграє митна політика, яка є невід'ємним складником зовнішньоекономічної політики держави.

Вагомий внесок у дослідження ролі митної системи та її використання в зовнішньоекономічній політиці держави зробили відомі українські вчені: В. Андрійчук, В. Будкін, І. Бережнюк [1], А. Гальчинський, В. Гейць, О. Гребельник [2], О. Кириченко, С. Ківалов [3], А. Кредісов, Д. Лук'яненко, Ю. Макогон, Ю. Пахомов, П. Пашко[5], А. Румянцева, О. Рогач, С. Юрій та ін.

Здобуття авторитету цінного і надійного партнера в системі світового співробітництва є лише одним з кроків до побудови ефективної митної політики. Налагоджуючи відносини на міжнародному рівні, важливо пам'ятати, що однією з основних функцій митної політики є захист національних інтересів, і будь-які дії митної політики повинні здійснюватись з акцентуванням уваги на цей чинник. У цьому напрямку доцільно використовувати протекціоністські заходи на основі гнучких і новітніх методів, які б не зашкодили розвитку міжнародних відносин України. Крім того, не подолана фінансова криза виправдовує заходи протекціонізму в контексті антикризової програми держави. Протекціоністські заходи під час криз, як і невтручання держави у зовнішні економічні відносини в умовах зростання, є об'єктивно зумовленими та захищають національні економічні інтереси. При цьому зовсім не йдеться про застосування традиційних малоефективних протекціоністських

дій, як це, скажімо, зробила Росія, підвищивши податок на ввіз готових автомобілів до 25 %, чи Україна, ввівши додаткову 13 %-ву митну надбавку на весь некритичний імпорт, що вже довела свою неефективність.

Крім традиційних тарифних та нетарифних методів захисту внутрішнього ринку, можна використовувати і набір інших, більш гнучких методів, визнаних світовим співтовариством як припустимі методи, що сприяють і захисту внутрішнього виробника, і при цьому не суперечать принципам світової співпраці. Ці засоби досконаліші, і переважно дедалі більше спрямовуються на пришвидшення вирішення структурних проблем в національній економіці. До таких заходів можна віднести, наприклад нещодавно заяву уряду Токіо про надання частини власних міжнародних резервів для підтримки на зовнішньому ринку вітчизняного автовиробника Toyota (фінансова підтримка). Прикладами можуть також слугувати практика підтримки вітчизняних товаровиробників на внутрішньому ринку, шляхом надання різних субсидій. Такими методом користується Китай, надавши національним аграріям субсидії, Франція, де президент Ніколя Саркозі заручився надати матеріальну допомогу французьким автовиробникам – Citroen і Renault. У деяких європейських країнах використовують і методи прямої агітації на використання вітчизняної продукції (цей метод застосовується і в Україні, в рекламах соціального характеру). Застосовують також елементи фінансового протекціонізму, так деякі країни у програмах з відновлення національних економік відмовляються закладати статті на допомогу підприємствам-нерезидентам, або встановлюють для компаній, що отримали державну допомогу, вимогу використання інвестиційних ресурсів тільки в межах країни.

Відомі й інші методи захисту національних інтересів від негативних впливів процесу глобалізації, але при цьому Україна як самостійна держава повинна шукати власні засоби відстоювання своїх позицій відповідно до специфіки внутрішніх процесів.

Питання захисту вітчизняних виробників і національних споживачів та наближення до світових норм і стандартів функціонування економіки стало особливо актуальним із вступом України до СОТ. У цьому напрямі важливо визначити основні аспекти роботи щодо сприяння адаптації національної економіки до нових умов функціонування, розробити програму використання інструментів СОТ для захисту українських суб'єктів господарювання на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Для активізації цих процесів, у сфері митного регулювання доцільно було б спрямувати зусилля на вдосконалення митно-тарифного регулювання та митного контролю, шляхом використання антидемпінгових та компенсаційних мит в межах встановлених норм, вдосконалення схеми надання і використання митних пільг у митному законодавстві, а також посилення контролю за цими процесами.

Актуальним є також зменшення кількості субсидій та компенсаційних заходів, які є застарілим елементом протекціоністської політики і негативно впливають як на якість продукції, так і на міжнародну торгівлю, загалом спотворюючи конкуренцію. Це питання чітко окреслено в Угоді СОТ "Про

субсидії та компенсаційні заходи". При цьому угода не передбачає повного ігнорування субсидій, а обмежує використання деяких з них. Наприклад, дозволено надання субсидій на виконання науково-дослідних робіт; підприємствам, які розміщені в несприятливих зонах; для ліквідації наслідків несприятливих погодних умов, природних катаклізмів; для запровадження природоохоронних заходів. Це дає змогу Україні діяти у напрямку розвитку інноваційних технологій і переорієнтації сировинно-орієнтованої економіки на формування потужної високотехнологічної економічної системи [6].

Для побудови стабільного, передбачуваного та прозорого середовища для діяльності усіх форм бізнесу в Україні, потрібно розвивати інфраструктуру, стимулювати використання інноваційних технологій з метою ресурсоощадності, сприяти мобільності підприємств, посилити заходи, спрямовані на маркетингову підтримку та розвиток бізнесу, встановити прості, чіткі, єдині правила господарювання на внутрішньому ринку. Сюди ж можна віднести гарантування всім суб'єктам підприємницької діяльності захисту їх законних прав та інтересів не лише у відносинах із іншими суб'єктами, а й з органами влади, вжиття заходів подолання корупції, боротьби з тіньовими схемами економічної діяльності, відмежування влади від бізнесу, припинення лобіювання інтересів окремих бізнес-груп.

Для захисту і розвитку вітчизняного виробника важливим є створення відкритої інформаційної бази, що передбачає збір, вивчення та поширення інформації про попит і пропозицію на внутрішньому та зовнішньому ринках, про митні ставки тощо. Можна назвати ще великий перелік заходів, та майже всі вони спрямовані на удосконалення існуючої економічної системи загалом та управлінської сфери окремих галузей.

Одним з головних дестабілізаційних чинників внутрішнього ринку України, що негативно впливає на розвиток національної економіки, її стратегічних галузей та міжнародного становища, є наявність такого явища, як контрабанда. Для вирішення завдань боротьби з контрабандою та порушенням митних правил доцільно було б здійснити такі заходи:

- оптимізувати адміністрування сплати ввізного мита, акцизного збирання, податку на додану вартість з урахуванням забезпечення необхідного рівня захисту внутрішнього ринку в частині:
 - 1) уніфікації ставок ввізного мита на ідентичні та подібні товари з метою уникнення надмірної деталізації та запобігання зловживанням;
 - 2) створення рівноправних умов господарювання для імпортерів під час ввезення товарів на митну територію України;
- митним органам запровадити електронне декларування товарів, електронне оформлення книжки МДП;
- належно облаштувати пункти пропуску через державний кордон України шляхом забезпечення їх відповідним обладнанням, зокрема встановлення систем спостереження, електронних ваг та спеціальних рентгенівсько-телефізійних установок для сканування транспортних засобів і вантажів, а також іншого високотехнологічного устаткування;
- запровадити ефективну систему взаємодії між правоохоронними та функціональними митними органами під час здійснення митного контролю;

- удосконалити взаємодію з іншими компетентними органами в питаннях боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил;
- завершити створення інтегрованої міжвідомчої інформаційно-телекомунікаційної системи контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон України, для забезпечення відстеження руху товарів і одержання відомостей про їхнє митне оформлення в режимі реального часу з наданням доступу до неї відповідним правоохоронним та контрольним органам;
- посилити взаємодію з правоохоронними та контролюючими органами суміжних з Україною держав щодо обміну інформацією про боротьбу з переміщенням товарів поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю;
- посилення взаємодії з компетентними органами Комісії Європейського Співтовариства і митними службами країн – членів ЄС в боротьбі з економічними злочинами і митними правопорушеннями (розширення системи обміну інформацією щодо переміщуваних товарів з метою митного контролю, покращання системи контролю митної вартості товарів, запровадження контролю на основі методів аудиту учасників ЗЕД, розвиток мережі митних лабораторій, аналіз даних митної статистики зовнішньої торгівлі);
- удосконалити порядок оцінювання і реалізації конфіскованого майна;
- організувати широке висвітлення в засобах масової інформації дій органів державної влади, щодо боротьби з контрабандою та порушенням митних правил;
- забезпечити доступ митної служби до комерційної інформації суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності (зокрема комп'ютерні дані) з метою оцінки ризику можливості здійснення митного шахрайства;
- розвивати кінологічну службу з подальшим збільшенням кількості службових собак для допомоги у виявленні прихованих наркотичних засобів, зброї та інших предметів;
- запровадити "гарячі лінії", забезпечити співпрацю митних органів з особами-інформаторами, які виявляють бажання надавати допомогу на конфіденційній основі щодо виявлення порушників митних правил;
- розвивати митну систему на основі удосконалення технічних елементів її реалізації, а саме елементів митної інфраструктури. В цьому напрямку варто забезпечити оптимальну структуру суб'єктів реалізації митної політики та їх інформаційно-технологічного оснащення [4].

На основі визначених вад функціонування митної системи України виділено пріоритетні напрямки їх ліквідації та вироблення якісно нових засад міжнародної співпраці з метою залучення України до здобутків глобалізаційних процесів. До таких заходів насамперед можна віднести роботу над удосконаленням законодавчої бази, приведення її до світових стандартів з урахуванням національних особливостей; боротьбу з корупцією; сприяння захисту національного виробництва; стимулювання інновацій, що в підсумку сприятиме розвитку національного виробництва і підвищенню його міжнародної конкурентоспроможності; технічне переоснащення основних елементів митної інфраструктури та ін.

Література

1. Бережнюк І.Г. Організаційна структура митної служби та митного органу: шляхи оптимізації / І.Г. Бережнюк, А.Д. Войцещук // Вісник АМСУ. – 2008. – № 4 (40). – С. 3-12.

2. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : підручник / О.П. Гребельник. – К. : Центр навч. літ-ри, 2005. – 696 с.
3. Ківалов С.В. Митна політика України : підручник / С.В. Ківалов, Б.А. Кормич. – Одеса : Юридична література, 2001. – 256 с.
4. Оліщук Г.О. Актуальні проблеми реалізації митної політики України та шляхи їх розв'язання / Г.О. Оліщук // Стратегічні пріоритети. – 2007. – № 3(4). – С. 90-96.
5. Пашко П.В. Митна політика та митна безпеки України / П.В. Пашко, П.Я. Пісной // Фінанси України. – 2006. – № 1. – С. 74-85.
6. Філатов В.В. Напрямки сучасної митної політики України / В.В. Філатов // Митна справа. – 2009. – № 4(64). – С. 24-30.

Тэся С.М., Крычківський В.З. Таможенная политика Украины в условиях усиления глобализационных процессов

Рассмотрено современное состояние таможенной политики Украины и проанализированы основные причины низкого уровня таможенной защиты национальной экономики. В частности, отражены проблемы упрощения процедур таможенного контроля и таможенного оформления, усовершенствования структуры и системы управления таможенной службы на основе ее реформирования, развитие таможенной инфраструктуры, международное сотрудничество с таможенными органами других стран и др. Кроме этого, определены основные шаги, которые будут способствовать повышению уровня эффективности и имиджа таможенного дела Украины.

Teslja S.M., Krychkivskiy V.Z. Customs policy of Ukraine is in the conditions of strengthening of processes of globalization

In the article the modern state of customs policy of Ukraine is considered and principal reasons of low level of custom defense of national economy are analyses. In particular, the problems of simplification of procedures of custom control and custom registration, improvement of structure and control system of custom service are reflected on the basis of her reformation, development of custom infrastructure, international cooperation with the custom organs of other countries and other. Except for it, basic steps are certain what will assist the increase of level of efficiency and image of custom matter of Ukraine.

УДК 338.43:338.246.025.2 (477)

Аспір. В.В. Євчук – Ужгородський НУ

**МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМСТВ
АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ**

Висвітлено проблеми функціонування підприємств вітчизняного аграрного сектора економіки. Особливий акцент поставлено на потребі державної підтримки аграрних підприємств як засобу підвищення ефективності їх функціонування. Встановлено, що для успішного розвитку аграрних підприємств необхідна всебічна державна підтримка їхньої діяльності. Державна політика, здійснювана у формах законодавчого та економічного впливу, окремих спеціальних програм, повинна сприяти рівноцінному розвитку аграрних підприємств поряд з іншими господарськими структурами і разом з тим враховувати особливості їх функціонування.

Ключові слова: аграрний сектор, підприємства, механізм, продукція.

Вступ. Аграрний сектор економіки спрямований на виробництво сільськогосподарської продукції, а також на її переробляння для забезпечення населення продуктами харчування, а промисловість – сировиною. Таким чином, розвиток вітчизняних аграрних підприємств сприяє економічному зростанню держави через скорочення імпорту та максимізації прибутків від експорту цієї галузі й забезпечує необхідні умови для вирішення багатьох со-